

Ulike byggeformål, arbeidsplasser, myr eller matjord- interesse motsetninger – også i lovverk

Kristiansand
kommune

Jordloven

- Jordloven er en særlov. Regulerer forholdet mellom myndighetene og privatpersoner når det gjelder bruk av landbrukseiendom/landbrukets produksjonsarealer.
- Det overordnede formålet er at arealressursene skal brukes på den måten som er best for samfunnet og de som har sitt virke i landbruket.
- I plansammenheng har landbruk flere innfallsvinkler:
 - Ta vare på produksjonsarealene (jordvern)
 - Ivareta landbrukets kulturlandskap
 - Legge til rette for ulike former for landbruksdrift
- Jordloven inneholder flere bestemmelser for å ivareta produksjonsarealene:
 - § 8 om driveplikt
 - § 9 om forbud mot omdisponering dyrka og dyrkbar jord
 - § 12 om deling av landbrukseiendom

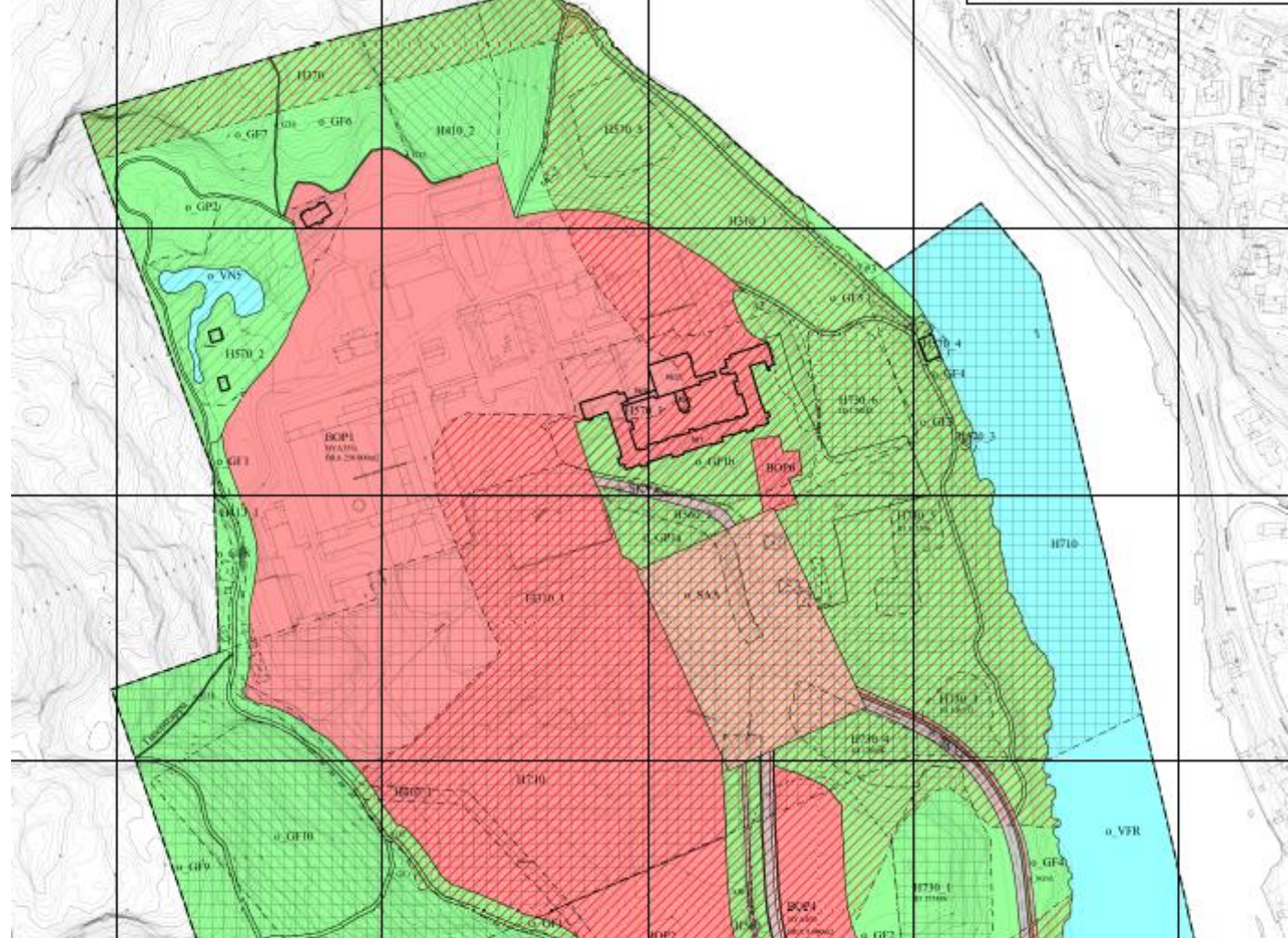

Plan- og bygningsloven

- Plan- og bygningsloven (pbl.) er en sektorovergripende lov med bestemmelser om forvaltning og bruk av arealer i Norge. Både planlegging av arealer og byggesaksbeh.
- Lovens formål (§ 1-1) er blant annet å
 - «... fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner».
 - Loven skal også være en viktig samordner på tvers av forvaltningsnivåene og planlegging etter loven skal «..bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser».
- Lovens oppgaver og hensyn (§ 3-1):
 - Bestemmelsen supplerer formålsparagrafen og angir konkrete, viktige hensyn som skal ivaretas i planleggingen og hvilke viktige samfunnsoppgaver loven skal bidra til å løse.
 - Innenfor rammen av formålsparagrafen skal planer etter pbl. bla. «sikre jordressursene, kvaliteter i landskapet og vern av verdifulle landskap og kulturmiljøer», jf. første ledd bokstav b.

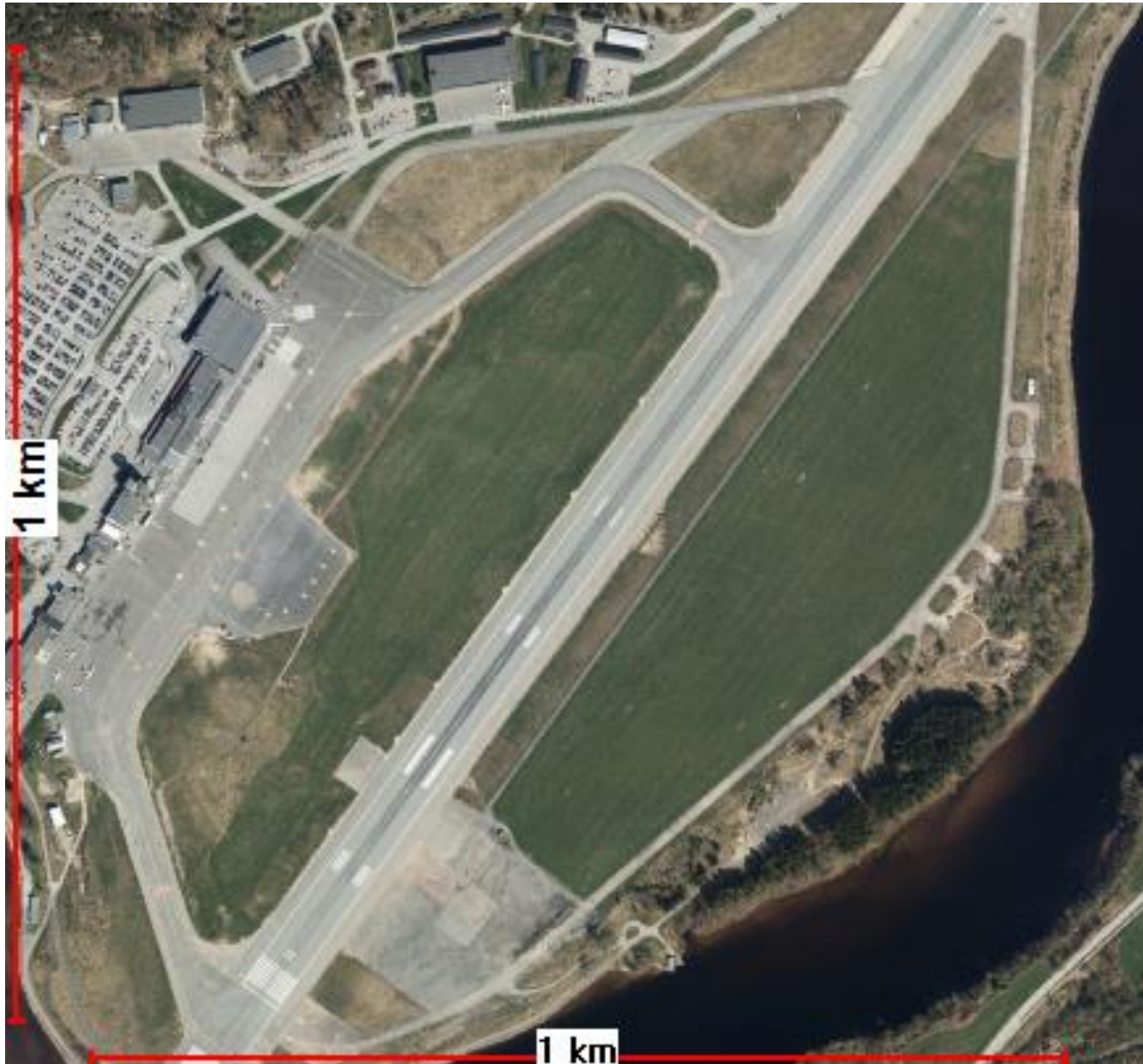
Områderegulering Eg

- Sykehus
- Helseinstitusjoner
- Lege, tannleger, fysioterapi, kiropraktor
- Sykehjem
- Forskning, konsulentvirksomhet
- Undervisning
- Infrastruktur

8.4. Krav til rammetillatelse for BOP1, BOP3, BOP4 og BOP5, se også § 8.1

- 8.4.1. Før det gis rammetillatelse til bebyggelse og anleggsarbeid (inkl. erosjonssikring og stabiliserende motfylling), skal det foreligge
- a. godkjent plan for håndtering av matjord
 - b. overordnet utomhusplan for hele planområdet
 - c. mobilitetsplan, jf § 1.5.
 - d. tilstandsvurdering og skjøtselsplan for alléen med tiltak som sikrer mot skader i byggeperiode.

Kristiansand
kommune

Reguleringsplan for Kristiansand
lufthavn, Kjevik, planid 1094, vedtatt
17.06.2009:

Arealet mellom rullebanene er
dyrket mark og brukes til
gressproduksjon. Arealet eies av
Avinor og er regulert til flyplass.

Planer som tillater omdisponering

Kristiansand
kommune

- **Flytting av topplag*** (matjordlag) til områder med liten jorddybde eller grunn jordsmonnsutvikling -> jordforbedring eller nydyrking
- **Flytting av flere jordsjikt** og reetablering av jordsmonn på udyrkbare grunn - > nydyrking

**Jfr Vestfold: I planer som tillater omdisponering av jordbruksareal, skal det innarbeides bestemmelser om at matjordlaget skal benyttes til forbedring av annen dyrka eller dyrkbar mark til matproduksjon.*

1. Beskrivelse av matjorda i planområdet

Kristiansand
kommune

- Kart
- Jordprøver
- Steininnhold
- Jordkvalitet
- Status jordboene sykdom og ugras
- Volum matjord på hele det fulldyrka arealet

2. Vurdering og avklaring av mottaksarealer

Kristiansand
kommune

- Alternative mottaksarealer skal presenteres og vurderes
- Mottaksarealenes avlingsøkning etter matjordflytting
- Argumentasjon for valgte mottaksarealer
- Krever flyttingen søknad om nydyrking
- Terrengendring over 3 meter er søknadspliktig

3. Beskrivelse av mottaksarealet

- Kart
- Jordprøver
- Steininnhold
- Jordkvalitet
- Status jordboene sykdom og ugras
- Tykkelse på tilført matjord
- Avstand flytting
- Eierforhold og kontaktinformasjon
- Betingelser for mottaket av matjord

4. Bruk av matjord fra planområdet

- Nødvendig intern bruk av matjord på arealet som er tillatt
- $\text{Volum i m}^3 = \text{Totalt matjordvolum} - \text{Intern bruk}$
- Godkjenning av Mattilsynet

5. Utførelse av jordflyttingen

- Tidspunkt for flytting, melding og flytting
- Krav til værforhold
- Mellomlagring
- Utstyr som brukes
- Solding av stein
- Utbyggers oppfølging og kvalitetssikring av jordflyttingen
- Dato avsluttet jordflytting, melding om gjennomført
- Skriftlige avtaler

§ 25 Dyrka mark

Nedbygging av dyrka mark og myr skal unngås/ er ikke tillatt.

Der dyrka eller dyrkbar mark er vedtatt omdisponert, skal det utarbeides en matjordplan.

Tilhørende retningslinjer

- Dersom dyrka mark skal brukes til annet enn dyrking skal det redegjøres for hvorfor tiltaket må være plassert på dyrka mark og hvilke alternative plasseringer som har blitt vurdert.
- Matjordplanen skal sikre at matjordlaget brukes til nydyrking eller forbedring av annen dyrka eller dyrkbar mark til matproduksjon.

Teoretisk tilnærming – praksis og gjennomføring

Kristiansand
kommune

- Flommen i
Tovdalsvassdraget

Matjorda er full av mikroorganismer og rester av døde planter. Det har tatt tusenvis av år for jorda å bli slik. (Foto: Eldrid Borgan)

Matjorda kan flyttes når vi bygger veier og bygninger, men byråkratiet setter en stopper for det, mener jordforsker

Uklare ansvarsforhold og motstrid mellom lovverk kan hindre gode løsninger

Kristiansand
kommune

Aktuelt regelverk som forvaltes av Mattilsynet og Miljødirektoratet

- Lov 19. desember 2003, nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv.
- Forskrift 1. desember 2000, nr. 1333 om planter og tiltak mot planteskadegjørere. I henhold til § 4, er det forbudt å spre planteskadegjørere som er listet i vedlegg 1 og 2. Flere av disse skadegjørerne finnes i jord, og kan derfor spres til nye områder ved flytting av jord og planterester.
- Forskrift 22. juni 2015, nr. 752 om floghavre. I henhold til § 8, tredje ledd, er det forbudt å omsette blant annet jord fra eiendom hvor det er floghavre. Videre skal maskiner og annet utstyr som har vært brukt på arealer med mulig forekomst av floghavre, rengjøres grundig før de flyttes til annen landbrukseiendom, jf. § 9, første ledd.
- Naturmangfoldsloven (Miljødirektoratet)
- Forskrift 19. juni 2015, nr. 716 om fremmede organismer (Miljødirektoratet)

Dyrkningsparseller Ravnåsveien 5

Kristiansand kommune

